

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری وصف صبا
مدیر مسئول و سردبیر: محمدرضا شفیعی
دبیر تحریریه: امیر افشار فتوحی

www.rooznamehsaba.com
rooznamehsaba

تهران - خیابان آیت الله مدنی - کوچه خجسته منش - پلاک ۵
تلفن: ۶-۷۷۵۸۲۴۲۲ فکس: ۷۷۵۴۸۲۴۵
چاپ: موسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران
توزیع: نشر گستر امروز

گزارشی درباره هنرستان هنرهای زیبای پسران

جنبش سقاخانه و میراث ارزشمند کمال الملک

تازه تاسیس بود و برنامه‌ریزی برای آن دشواری‌های گوناگونی داشت و نیازمند تجهیزات مختلفی بود ولی آرام آرام قدم‌هایی برمی‌داریم تا تجهیزات با این رشته متناسب شود. مثلاً سال گذشته سالن سینما به بهره‌برداری رسید و حالا هم منظر تجهیز تماشاخانه آن هستیم. به گفته او، متقاضیان تحصیل در این هنرستان آزمون ورودی دارند و معلمان مشاوره می‌دهند و بر اساس آن از میان متقاضیانی که عموماً هم پر شمار هستند، تعدادی که حایز شرایط بهتری هستند، انتخاب می‌شوند. او درباره تعریف شرح درس‌های این مدرسه و در پاسخ به اینکه عموماً گفته می‌شود شرح درس‌های سینما و تئاتر در دانشکده‌های هنری منطبق با واقعیات این رشته و نیاز روز نیست، می‌گوید: انعطاف آموزش و پرورش در قیاس با آموزش عالی بیشتر است. یعنی وقتی در حوزه تحصیل گیر و گرفتگی پیدا می‌کنید، با تعریف یک کار پژوهشی و پروپوزال، آموزش و پرورش قدرت پذیرش بیشتری برای تغییر محتوای یک درس یا ایجاد درسی دیگر با ضروری نبودن یک درس را دارد ولی دانشگاه نسبت به پذیرش این ماجرا جمود دارد.

او ادامه می‌دهد: نکته دیگر اینکه در مدرسه قرار است بچه‌ها متناسب با سن خود به مهارت اجرا برسند. این مهارت اعم از مهارت نقد و تحلیل تا اجراست. یعنی مدرسه به بچه‌ها نگاه مهارتی دارد نه صرفاً اینکه ذهن‌شان با یکسری محفوظات پر بشود بلکه در شرح درس‌شان هست که این آموزه‌ها به کار عملی تبدیل شود در حالیکه در دانشگاه یکسری دانشجو تربیت می‌کنیم که درباره آن موضوع هنری خیلی خوب حرف می‌زنند یا مخاطب در جه یکی هستند ولی الزاماً مهارت عملی در آن زمینه ندارند.

گله دارزاده درباره امکانات سخت‌افزاری مدرسه نیز توضیح می‌دهد: همه مدارس راننده‌ها ولی گمان می‌کنم بهترین سینمای دانش آموزی کشور را به لحاظ تجهیزات داشته باشیم. گروه سینمایی ما با کارشناسی دقیق این موضوع را تعریف کرده و سیستم به روزی تدارک دیده است. حتی بخش‌هایی از جشنواره فیلم فجر، نه در حد مسابقه سینمای ایران ولی در حد برخی بخش‌های غیراصلی، می‌تواند از امکانات ما استفاده کند. به جز آن دو پلاتو داریم برای تمرین بدن و بیان، یک تماشاخانه هم اضافه شده که امکانات سینمایی و تئاتری دارد. به این معنا که طوری طراحی شده که دو گروه بتوانند از آن استفاده کنند. ایسنا

دارالفنون قدیمی‌تر است ولی دیگر فعال نیست. به گفته این مدیر، هنرستان هنرهای زیبا در آغاز بر هنرهای تجسمی تمرکز داشته است. این مکان آموزشی در طول سال‌های متمادی فعالیت خود، شاهد حضور استادان شناخته شده و هنرجویان مستعدی بوده که بعدها به هنرمندانی بزرگ تبدیل می‌شوند. چهره‌هایی همچون جلال آل احمد، صادق هدایت، سیمین دانشور، سهراب سپهری، هانیبال الخاص، در آن درس داده‌اند و هنرمندانی چون ایرج طهماسب، محمد یار احمدی، مهران غفوریان، حبیب صادقی، کاظم چلیپا و... جزو دانش آموزان آن بوده‌اند. جالب اینکه سهراب سپهری هم به عنوان دانش آموز و هم به عنوان معلم در این هنرستان حضور داشته است.

عمده جنبش سقاخانه از درون همین مدرسه شروع می‌شود و نوگرایی این مدرسه، بعدتر به کل فضای هنری تجسمی تسری پیدا می‌کند. گله دارزاده توضیح می‌دهد که ساختمان ضلع جنوبی که به ساختمان کمال الملک مشهور است، اواخر قرن سیزدهم تاسیس شده است و الان بیش از یک قرن از فعالیت آن می‌گذرد و تاسیس آن به دوره احمدشاه برمی‌گردد. این ساختمان در دوره پهلوی اول به کارگاهی برای کار تجسمی تبدیل و به کمال الملک داده می‌شود که در آن کارگاهی بزند و هم کار کند و هم آموزش بدهد. بدین ترتیب، ساختمان ضلع جنوبی مکان فعالیت استادانی چون کمال الملک، بهزاد و... بوده است.

هنرستان هنرهای زیبا تا سال‌ها به فعالیت خود در دو شاخه نقاشی و گرافیک ادامه می‌دهد تا اینکه از حدود ده دوازده سال پیش ایده آموزش سینما و تئاتر هم در آن مطرح می‌شود و از حدود ۶ سال پیش این شاخه‌های هنری هم به آن اضافه می‌شوند.

گله دارزاده درباره اضافه شدن بخش سینما و تئاتر می‌گوید: طبیعتاً ضرورتش حس می‌شد و باید مدارس با کیفیتی در این زمینه راه‌اندازی می‌شد. مدت‌های مدیدی بود که وزارت ارشاد و معلمان و دیگر گروه‌ها به این نقص آگاهی داشتند و برای پرورش استعدادها، دنبال راه چاره‌ای بودند تا اینکه ۵، ۶ سال پیش با تبادل طرح‌های متعددی بین ارشاد و آموزش و پرورش و پیگیری‌های زیادی که از سوی آقای احسان آقایی، مدیر پیشین هنرستان و دیگر مدیران صورت گرفت، مجوز این رشته صادر شد. طبیعتاً سال‌های اول کار سختی بود چون رشته‌ای

شاید زمانی که این ساختمان زیبا در حوالی پیچ شمیران را در جبران یک کم لطفی، به کمال الملک می‌بخشیدند، تصور نمی‌کردند بعد از دهه‌های متمادی همچنان صدای خنده نوجوانان در آن پیچد. هنرستان هنرهای زیبای پسران در یکی از خیابان‌های قدیمی تهران، روزهای پر فروغی را گذرانده و بسیاری نام‌آوران هنر سرزمین‌مان را در خود پرورده است.

آنچه پیش‌رو دارید، گزارشی درباره دیروز و امروز این هنرستان است که به انگیزه روز دانش آموز منتشر می‌شود.

هر چند هوا هنوز رنگ و بوی چندان از پاییز ندارد، نرمة باد ملایمی که می‌وزد، برای دانش آموزانی که در حیاط مدرسه در کار اجرای یک پرفورمنس هستند، لذت‌بخش است. حیاطی قدیمی با درختانی سبز، مکان اجرای این پرفورمنس نمایشی است؛ جایی که بعضی روزها بارنگ و بوم هنرجویان نقاشی، زیبایی دوچندانی پیدا می‌کند.

داخل ساختمان هم پر از تابلوهای رنگارنگ است که دانش آموزان دهه‌های پیش که حالا جزو هنرمندان شاخص کشور به شمار می‌آیند، به یادگار گذاشته‌اند. به گفته ابراهیم گله‌دارزاده که تابستان سال گذشته به عنوان سرپرست این هنرستان انتخاب شده است، بنای هنرستان هنرهای زیبا متعلق به دوره قاجار است. اولین بهره‌برداران آن فرانسوی‌هایی بوده‌اند که به دولت قاجار خدمات اداری می‌داده‌اند. ساختمان از آن دوران یک روح دولتی داشته تا اینکه سال ۳۲ به مدرسه هنرهای تجسمی تبدیل می‌شود.

گله دارزاده با اشاره به شرایط سیاسی و اجتماعی کشور در سال ۳۲ ادامه می‌دهد: سال ۳۲ به دلیل تحولات عجیب آن سال و نزدیکی این بنا به مراکز بحران مانند بهارستان و... مسئولان مدرسه تصمیم می‌گیرند برای حفظ امنیت دانش آموزان، ساختمانی را در میدان فردوسی اجاره کنند و کلاس‌ها را آنجا برقرار می‌کنند تا دانش آموزان در مدرسه تردد نداشته باشند ولی از سال ۳۳ کادر مدرسه اینجا مستقر می‌شوند و آموزش‌ها همین‌جا پیگیری می‌شود.

او ادامه می‌دهد: امسال ۷۰ سال تمام است که این مدرسه در زمینه آموزش گرافیک و نقاشی سابقه دارد. کمتر مرکزی زنده و فعال در کشور داریم که این سابقه آموزشی را داشته باشد و ۷ دهه به صورت زنده به عنوان یک مکان تخصصی آموزشی هنر فعال باشد. البته مدرسه

سرمایه گذاران
محمد حسینیخانی
حنیف سروری
بنیاد سینمای فارابی

فیلمی از
عادل تبریزی

تهیه کننده **میروالی اله مدنی**
تهیه کننده اجرایی و مجری طرح **حنیف سروری**

حامد بهداد | باران کوثری | سروش صحت | بهرنگ علوی
امیرحسین رستمی | نادر سلیمانی | یژن بنفشه خواه | سیاوش چراغی پور | امجد الهی
مریم همتیان | ایمان اسماعیل پور | علی باغفر | حامد شخس | وحید رحمتی
داود ونداده | با معرق علی راد باحتسور | فرهاد آبیخ | باهرمنندی | جمشید هاشم پور (آریا)
خاطره سازان رضا صفائی پور - حسن رضایی